

INFORMACIJE INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

EUROPSKA KOMISIJA

Izjave Komisije (okvirni program)

(2013/C 373/02)

IZJAVA KOMISIJE

Za okvirni program Horizont 2020. Europska komisija predlaže nastavak uporabe istog etičkog okvira odlučivanja o financijskim sredstvima EU-a za istraživanje na području ljudskih embrionalnih matičnih stanica kao u 7. okvirnom programu.

Europska komisija predlaže nastavak uporabe tog etičkog okvira jer se njime na temelju iskustva razvio odgovoran pristup u području znanosti koje mnogo obećava i za koji se pokazalo da dobro funkcionira u kontekstu istraživačkog programa u kojem sudjeluju istraživači iz brojnih zemalja s vrlo raznolikim regulatornim situacijama.

1. Odlukom o okvirnom programu Horizont 2020. iz financiranja Zajednice izričito se isključuju tri područja istraživanja:
 - istraživačke aktivnosti čiji je cilj kloniranje ljudi u reproduktivne svrhe,
 - istraživačke aktivnosti čija je namjera mijenjanje genetskog naslijeđa ljudskih bića, a zbog kojih bi takve promjene mogle postati nasljedne,
 - istraživačke aktivnosti čija je namjera stvaranje ljudskih embrija isključivo u svrhu istraživanja ili u svrhu nabavljanja matičnih stanica, uključujući nuklearnim prijenosom somatskih stanica.
2. Ne smije se financirati aktivnost koja je zabranjena u svim državama članicama. Ne smije se financirati aktivnost u državi članici u kojoj je zabranjena.
3. Odluka o Horizontu 2020. i odredbe za etički okvir kojim se uređuje financiranje Zajednice za istraživanja u području ljudskih embrionalnih matičnih stanica ni u kojem slučaju ne podrazumijevaju vrijednosni sud o regulatornom ili etičkom okviru kojim se uređuju takva istraživanja u državama članicama.
4. Pri pozivu na podnošenje prijedloga Europska Komisija ne potiče izričito upotrebu ljudskih embrionalnih matičnih stanica. Eventualna upotreba ljudskih matičnih stanica odraslih osoba ili embrija ovisi o procjeni znanstvenika s obzirom na ciljeve koje žele ostvariti. U praksi se najveći dio financijskih sredstava Zajednice za istraživanja matičnih stanica odnosi na upotrebu matičnih stanica odraslih osoba. Nema razloga da se to znatno mijenja u programu Horizont 2020.
5. Svaki projekt kojim se predlaže upotreba ljudskih embrionalnih matičnih stanica mora uspješno proći znanstvenu procjenu tijekom koje neovisni stručnjaci iz područja znanosti ocjenjuju nužnost upotrebe takvih matičnih stanica za postizanje znanstvenih ciljeva.
6. Za prijedloge koji uspješno prođu znanstvenu procjenu provodi se zatim strogo preispitivanje etičnosti koje organizira Europska komisija. Tijekom tog preispitivanja etičnosti vodi se računa o načelima iz Povelje EU-a o temeljnim pravima i relevantnih međunarodnih konvencija kao što su Konvencija Vijeća

Europe o ljudskim pravima i biomedicini potpisana 4. travnja 1997. u Ovideu i njezini naknadni protokoli te Opća deklaracija o ljudskom genomu i ljudskim pravima koju je donio UNESCO. Preispitivanje etičnosti također služi kako bi se provjerilo poštuju li se u prijedlozima pravila zemalja u kojima će se istraživanje provoditi.

7. U posebnim se slučajevima tijekom trajanja projekta može provesti provjera etičnosti.
8. Prije početka svakog projekta kojim se predlaže upotreba ljudskih embrionalnih matičnih stanica mora se tražiti odobrenje relevantnog nacionalnog ili lokalnog etičkog povjerenstva. Moraju se poštovati sva nacionalna pravila i postupci, među ostalim o pitanjima kao što je pristanak roditelja, nepostojanje financijskog poticaja itd. Provjeravat će se jesu li u projekt uključena upućivanja na mjere povezane s izdavanjem dozvola i kontrolama koje poduzimaju nadležna tijela države članice u kojoj će se provoditi istraživanje.
9. Prijedlog koji uspješno prođe znanstvenu procjenu, nacionalna ili lokalna preispitivanja etičnosti te europsku provjeru etičnosti podnositi će se za svaki pojedinačni slučaj na odobrenje državama članicama okupljenima u okviru odbora koji djeluje u skladu s postupkom ispitivanja. Projekti koji obuhvaćaju upotrebu ljudskih embrionalnih matičnih stanica neće se financirati ako nemaju potrebna odobrenja država članica.
10. Europska komisija nastavit će raditi na lakšoj dostupnosti rezultata istraživanja u području matičnih stanica koje je financirala Zajednica svim istraživačima, na krajnju korist pacijenata u svim zemljama.
11. Europska komisija nastavit će podržavati aktivnosti i inicijative kojima se doprinosi koordinaciji i racionalizaciji istraživanja u području ljudskih embrionalnih matičnih stanica u okviru odgovornog etičkog pristupa. Komisija će posebno nastaviti podržavati europski registar linija ljudskih embrionalnih matičnih stanica. Takvim registrom omogućit će se nadziranje postojećih ljudskih embrionalnih matičnih stanica u Europi te će se pridonijeti povećanju njihove upotrebe od strane znanstvenika i pomoći da se izbjegne nepotrebna priprema novih linija matičnih stanica.
12. Europska komisija nastavit će trenutnu praksu i odboru koji djeluje u skladu s postupkom ispitivanja neće podnositi prijedloge projekata koji obuhvaćaju istraživačke aktivnosti kojima se uništavaju ljudski embriji, među ostalim u svrhu nabavljanja matičnih stanica. Isključivanje tog koraka istraživanja iz financiranja neće spriječiti dodjelu financijskih sredstava Zajednice za kasnije korake koji obuhvaćaju ljudske embrionalne matične stanice.

Izjava o energetici

„Komisija prepoznaje ključnu buduću ulogu energetske učinkovitosti za krajnjeg korisnika te obnovljive energije, važnost boljih mreža i skladištenja za maksimalno iskorištavanje njihova potencijala i potrebu za mjerama uključivanja na tržište radi jačanja kapaciteta, poboljšanja upravljanja te nadilaženja tržišnih prepreka da bi se mogla provesti rješenja koja se odnose na energetske učinkovitost i obnovljivu energiju.

Komisija će nastojati osigurati da se najmanje 85 % proračuna za energetske izazove u okviru programa Horizont 2020. potroši na područja nefosilnih goriva, od čega najmanje 15 % ukupnog proračuna za energetske izazove treba biti namijenjeno aktivnostima uključivanja postojećih obnovljivih i energetske učinkovitih tehnologija na tržište u okviru programa Inteligentna energija – Europa III. Taj će program provoditi posebna upravljačka struktura, a njime će također biti obuhvaćena potpora za provedbu politike o održivoj energiji, jačanje kapaciteta i pokretanje financijskih sredstava za ulaganja, kao što je bio slučaj i do sada.

Preostali će dio biti posvećen tehnologijama i razvojnim mogućnostima koje se temelje na fosilnim gorivima, a koje se smatraju nužnima za postizanje ciljeva za 2050. i podršku preobrazbi u održiv energetske sustav.

Napredak prema tim ciljevima će se nadzirati, a Komisija će redovito izvještavati o postignutom napretku.”

Izjava o članku 6. stavku 5.

„Ne dovodeći u pitanje postupak godišnjeg proračuna, namjera je Komisije u kontekstu strukturiranog dijaloga s Europskim parlamentom predstaviti godišnje izvješće o provedbi raspodjele proračuna iz Priloga II. programu Horizont 2020. po prioritetima i posebnim ciljevima unutar tih prioriteta, uključujući svaku primjenu članka 6. stavka 5.”

Izjava o članku 12.

„Komisija će na zahtjev predstaviti donesene programe rada nadležnom Odboru u Europskom parlamentu.”

Izjava o pečatu izvrsnosti

„Intervencija na razini Europske unije omogućuje natjecanje diljem EU-a radi odabira najboljih prijedloga čime se podiže razina izvrsnosti i omogućuje prepoznatljivost vodećih istraživanja i inovacija.

Komisija smatra da su pozitivno ocijenjeno Europsko istraživačko vijeće, program Marie Sklodowska-Curie, aktivnosti udruživanja, faza 2. instrumenta za mala i srednja poduzeća ili prijedlozi zajedničkih projekata koji se nisu mogli financirati iz proračunskih razloga, ipak zadovoljili kriterije izvrsnosti programa Horizont 2020.

Ta se informacija nakon odobrenja sudionika može podijeliti s nadležnim tijelima.

Komisija stoga pozdravlja sve inicijative za financiranje takvih projekata iz nacionalnih, regionalnih ili privatnih izvora. U tom kontekstu kohezijska politika također ima ključnu ulogu kroz jačanje kapaciteta.”

Izjava o mjerama za širenje izvrsnosti i sudjelovanja

„Komisija je posvećena uspostavljanju i provedbi mjera za prevladavanje podjele između istraživanja i inovacija u Europi pod novim nazivom ‚Širenje izvrsnosti i sudjelovanja‘. Predviđena razina financijskih sredstava za te mjere neće se smanjivati ispod iznosa potrošenog u okviru Sedmog okvirnog programa za aktivnosti koje su se odnosile na ‚Širenje sudjelovanja‘.

Nove aktivnosti europske suradnje u području znanosti i tehnologije (COST) pokrenute u okviru ‚Širenja sudjelovanja‘ trebalo bi podržati proračunom dodijeljenim ‚Širenju izvrsnosti i sudjelovanja‘. Aktivnosti COST-a koje time nisu obuhvaćene, a koje bi u pogledu proračuna trebale biti jednake vrijednosti, trebalo bi podržati proračunom dodijeljenim za društveni izazov 6. ‚Europa u svijetu koji se mijenja – uključiva, inovativna i promišljajuća društva‘.

Najveći dio aktivnosti koje se odnose na instrument za političku podršku i na transnacionalne mreže nacionalnih kontaktnih točaka također bi trebalo podržati proračunom dodijeljenim za društveni izazov 6. ‚Europa u svijetu koji se mijenja – uključiva, inovativna i promišljajuća društva‘.”

Izjava o instrumentu za MSP-ove

„Podrška malim i srednjim poduzećima u okviru programa Horizont 2020. od iznimne je važnosti i predstavlja važan dio za postizanje njegova cilja poticanja inovacija, ekonomskog rasta i stvaranja radnih mjesta. Stoga će Komisija osigurati veliku vidljivost potpore za MSP-ove u okviru programa Horizont 2020., osobito instrumentom za MSP-ove u programima rada, smjernicama i komunikacijskim aktivnostima. Poduzet će se sve kako bi mala i srednja poduzeća mogla jednostavno i lako prepoznati i upotrebljavati mogućnosti koje im se pružaju u okviru ‚Društvenih izazova‘ te ‚Vodeće uloge u osposobljavanju i industrijskim tehnologijama‘.

Instrument za MSP-ove provodit će se kroz jedinstvenu centraliziranu upravljačku strukturu nadležnu za procjenu projekata i upravljanje njima, uključujući upotrebu zajedničkih IT sustava i poslovnih procesa.

Instrument za MSP-ove treba privući najambicioznije inovacijske projekte malih i srednjih poduzeća. Provođen će se prvenstveno odozdo prema gore s pomoću stalno otvorenog poziva prilagođenog potrebama MSP-ova kako je definirano u posebnom cilju „Inovacije u MSP-ovima”, istovremeno vodeći računa o prioritetima i ciljevima u okviru „Vodeće uloge u osposobljavanju i industrijskim tehnologijama” te o društvenim izazovima i omogućujući prijedloge koji se odnose na sve društvene izazove te na „Vodeću ulogu u osposobljavanju i industrijskim tehnologijama”, podupirući pristup odozdo prema gore. Taj se poziv može preispitati/obnoviti svake dvije godine kako bi se u obzir uzeli dvogodišnji strateški programi. Prema potrebi mogu se uz gore opisan poziv organizirati pozivi o posebnim temama od strateške važnosti. U tim će se pozivima upotrebljavati koncept i postupci instrumenta za MSP-ove te njegova jedinstvena ulazna točka za prijave i povezane usluge mentorstva i savjetovanja.”
